

(Atkelta iš 9 p.)

lietuviškai dėstė 1895–1897 m. Mosėdžio vikaru dirbęs kunigas, rašytojas, visuomenės veikėjas Juozas Tumas-Vaižgantas. Jis, gyvendamas Mosėdyje, kartu su bendraminčiais įsteigė ir vėliau redagavo „Tėvynės Sargą“.

* 1896 m. J. Tumas-Vaižgantas Mosėdyje įsteigė Blaivybės draugijos skyrių ir dėjo pastangų, kad ji būtų legalizuota. Rusų verčiamas, Juozas Tumas-Vaižgantas Mosėdį turėjo palikti (su mokiniais atsisveikino 1897 m. kovo 5 d.).

* 1897 m. Mosėdyje buvo 904 gyventojai. 94 iš jų tais metais pasirašė po J. Tumo-Vaižganto parengtu reikalavimu gražinti lietuvišką spaudą lotyniškais rašmenimis.

* XX a. pradžioje Mosėdžio mokyklą lankė apie 90 mokinių.

* Po 1905 m. Mosėdyje lietuviai norėjo įsteigti „Saulės“ draugijos mokyklą, tačiau iš rusų valdžios

leidimo tam negavo.

* Mosėdiškiai aktyviai dalyvavo 1905 m. judėjime prieš rusų valdžią. Dėl to daugelis jų nukentėjo ir buvo teisiami.

* 1907 m. Mosėdį nusiaubė didelis gaisras. Sudegė dalis miestelio.

* 1908 m. balandžio 15 d. Mosėdyje surengtas pirmasis lietuviškas vakaras.

* 1909 m. Mosėdyje veikė bažnytinis choras, knygynėlis, Blaivybės draugijos skyrius, skaitykla, Mosėdžio parapijoje iš viso buvo apie 10 tūkstančių nuolatinių gyventojų.

* Carinės Rusijos laikais Mosėdis buvo valsčiaus centras, priklausė Telšių apskrīčiai.

* 1918 m. pabaigoje Mosėdyje sudarytas parapijos komitetas, kuris aktyviai dalyvavo nepriklausomos Lietuvos atstatymo darbe.

* 1919 mokslo metais Mosėdyje pradėjo veikti lietuviška mokykla.

* Nepriklausomos Lietuvos laikais Mosėdis buvo valsčiaus centras, priklausė Kretingos apskrīčiai.

(Nukelta į 12 p.)

